

Marko Kilpi kok

Kirjallinen kysymys Traficomin hitaista käsittelyajoista miehittämättömän ilmailun kehityksen esteenä

Eduskunnan puhemiehelle

Suomen nykyinen miehittämätöntä ilmailua (droneja) koskeva sääntely ei vastaa teknologian kehitysvauhtia. Erityisesti torjuntateknologioiden ja turvallisuuskriittisten ratkaisujen kehitys hidastuu merkittävästi lupaprosessien raskauden vuoksi. Sekä European Union Aviation Safety Agency (EASA), että kansallinen lainsäädäntö rajoittavat testausta tavalla, joka heikentää Suomen kilpailukykyä nopeasti kasvavalla alalla.

Nykyiset miehittämättömän ilmailun lupamallit (SORA, UAS, U-SPACE) ovat käytännössä liian hitaita ja vaikeita. Luvan hakeminen vaatii erikoisosaamista eikä se ole yksiselitteistä. Pitkät käsittelyajat tekevät iteratiivisesta tuotekehityksestä vaikeaa, lisäävät kustannuksia ja pakottavat yrityksiä siirtämään testauksensa ulkomaille. Tämä johtaa osaamisen, investointien ja innovaatioiden valumiseen pois Suomesta. Lupaprosessia tulee automatisoida, selkeyttää ja laatia yksinkertaisempi menettely lupahakemuksiin sekä muutos- ja jatkohakemuksiin. Nykyiset lupaprosessit on mitoitettu yksittäisiin ja staattisiin suoritteisiin, mikä estää jatkuvan ja skaalautuvan liiketoiminnan kehittymisen. Tämä tekee kannattavasta ja pitkäjänteisestä yritystoiminnasta Suomessa tällä hetkellä mahdotonta, sillä hallinnollinen hitaus ja sääntelytaakka pysäyttävät kaupallisen kasvun jo alkuunsa.

Puolustuselonteossa 2025 ilmaistaan muun muassa tahto kotimaisen puolustusteollisuuden TKI-toiminnan edistämiseksi niin, että tutkimus- ja teknologia-alan kehittämistyötä hankittaisiin lähtökohtaisesti kotimaasta.

Kansallinen droonistrategia linjasi vuonna 2025, että Suomi on viiden vuoden (2030 mennessä) kuluessa maailman paras maa kehittämään drooneja ja harjoittamaan niihin perustuvaa liiketoimintaa.

Suomella on erinomaiset edellytykset nousta Euroopan johtavaksi dronekehityksen ja -testauksen ympäristöksi. Laajat, harvaan asutut alueet ja vaativat sääolosuhteet tarjoavat ainutlaatuisen testialustan. Dronetestausalueita Suomesta jo löytyy, mutta näilläkään alueilla ei ole mahdollista testata kaikkea mitä markkinat vaatisivat. Infrastruktuuri on jo osittain olemassa vaativampaan testaukseen — mutta niiden potentiaali jää hyödyntämättä nykyisen sääntelyn vuoksi.

Kirjallinen kysymys KK 218/2026 vp

Nyt tulee luoda joustava ja tehokas toimintamalli droonien kehitykselle, testaukselle ja käytölle nopeuttamalla ja selkeyttämällä lupaprosesseja. Mahdollistetaan turvallinen ja nykyistä vapaampi toiminta- ja kokeilu ympäristö siviili- ja puolustusalojen toimijoille.

Nopea ja ennakoitava sääntely ei ainoastaan tue yritystoimintaa, vaan vahvistaa myös Suomen kokonaisturvallisuutta, huoltovarmuutta ja kaksoiskäyttömahdollisuuksia. Teknologinen etumatka syntyy käytännön kokeilujen kautta — ei pelkästään suunnittelupöydällä.

Kehitys- ja testialueiden omistuksen tai hallinnan tulee olla vähintään osittain julkista (valtio, kunta tai kaupunki), jotta kaikilla toimijoilla on tasapuolinen pääsy infrastruktuuriin ilman, että jokainen toimija hakee omia erillisiä lupia tai vaatisi luvan haltijan läsnäoloa.

Suomella on nyt mahdollisuus toimia edelläkävijänä. Tämä mahdollisuus tulee käyttää!

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, että Traficomien miehittämättömän ilmailun lupaprosesseja nopeutetaan, selkeytetään ja helpotetaan, ja näin edistetään Suomen droneliiketoimintaa?

Helsingissä 20.5.2026

Marko Kilpi kok